

Ert diarienummer: Fö2025/00151

Vårt diarienummer: KS-2025-0151-164

DOROTEA KOMMUNS YTTRANDE ÖVER BETÄNKANDET PLIKTEN KALLAR! EN MODERN PERSONALFÖRSÖRJNING AV DET CIVILA FÖRSVARET (SOU 2025:6).

Glesbygdskommuner har generellt räddningstjänster bestående i princip helt av deltidsbrandmän. Detta i en kontext med begränsad ekonomi och begränsat rekryteringsunderlag. Därför ställer vi oss positiva till förstärkningsresursen med civilpliktiga, inklusive specialister på exempelvis sanering eller ammunitionsröjning, som nämns i utredningen och även tidigare signalerats. Den är en förutsättning för att små kommuner ska kunna bedriva räddningstjänst under höjd beredskap med de krav som det ställer.

Deltidsbrandmän har i regel en annan huvudarbetsgivare än kommunen. Det skapar en otydlighet i vilken rådighet kommunen har över sina deltidsbrandmän vid höjd beredskap och ytterst krig, när dessa till skillnad från förstärkningsresurserna inte omfattas av civilplikt och beredskapsregistrering inte ska ske. Alternativa lösningar som att teckna frivilligavtal mellan kommun och enskilda deltidsbrandmän leder till en omfattande administrativ börda som i synnerhet drabbar små och resurssvaga kommuner, och framför allt till att skapa ett utrymme för valbarhet för individen på ett område där det inte kan vara avsikten. Här behövs ett förtydligande i kommande lagstiftning.

Förslagsvis blir anställd räddningstjänstpersonal per automatik civilpliktiga med placering på samma ort som de anställs vid. Då uppnås tre saker.

För det första får MSB en roll och en helhetsbild av Sveriges samlade resurser för räddningstjänst.

För det andra kan de som avslutar sin anställning kvarstå som civilpliktiga vid samma arbetsgivare så länge behovet finns, eventuellt i form av en personalreserv. Vid långväga flytt kan MSB i stället ändra krigsplaceringsort. Detta gör att en god personkännedom i många fall kommer att finnas mellan ordinarie räddningstjänstpersonal och vissa förstärkningsresurser.

För det tredje kan ett antal av de potentiella konflikter som beskrivs under ”20.8.3 När den totalförsvarspliktige ingått flera avtal som omfattas av allmän tjänsteplikt” i utredningen undvikas.

Genom att MSB får en större roll för krigsplacering och disponibilitetskontroll inom räddningstjänstområdet minskar också den administrativa bördan på små kommuner.

Det som talar emot kan vara att det upplevs som ett intrång i den kommunala kompetensen. Redan idag har dock staten rådighet över bland annat kommunal räddningstjänst vid höjd beredskap.

Remissvaret är framtaget i samarbete med Åsele kommun, även de remissinstans. Vidare har en representant för dessa kommuners gemensamma beredskapsfunktion med säte i Vilhelmina kommun deltagit.